

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Vtrum infantes baptismo sanguinis, seu martyrio sanctificentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Respondeo Negando Consequentiam: Quia hic, cum sit semel baptizatus, non est amplius capax Sacramenti Baptismi; ille vero, cum non sit ante ordinatus, est capax Ordinis.

DVBIVM IV.

Quando licitum sit baptizare sub conditione?

Respondeo, & dico Primò, Quando moraliter constat de externo Sacramento; & nulla est probabilis ratio dubitandi de intentione ministri, non licet sub conditione iterare. Est communis Doctorum recentiorum. Vide Sorum dist. 3. ar. 9. ubi etiam reprehendit consuetudinem Parochorum, qui baptizatos domi ab obstericibus, postea rebaptizant sub conditione: deberent enim inquirere modum facti; et si rite factum constaret, supplere caeremonias. Idem tenet Nauarrus supra. Ratio est; Quia, quando moraliter constat de re ipsa, conditio tanquam impertinens, censetur non apposta, quod ad culpam attinet; unde censetur quasi absolute rebaptizari; quod non est paruum sacrilegium. Quò fit, ut adulti inter Christianos educati, ob nullum scrupulum debeant rebaptizari, etiam sub conditione: ut patet ex Capite *Veniens*. de Presbytero non baptizato; talis enim credendus est baptizatus. Similiter, si vnus testis oculatus, de quo non est ratio dubitandi, affirmet; vt Sotus ait. Vide Concil. Africanum cap. 39. & Can. *Placuit*, de Consecratione dist. 4.

Dico Secundo, Quòdo est probabilis ratio dubitandi de Sacramento, siue dubiù sit facti, siue iuris; & per inquisitionem non potest aliquid certi haberi, debet sub conditione repeti. Patet hoc totum ex Capitulo *De Baptismo & eius effectu*. Ratio est; Quia periculum salutis id postulat; & aliàs nulla fit iniuria Sacramento. Nam periculum salutis, & conditio apposta censetur omnem irreuerentiam excludere.

ARTICVLVS X.

Vtrum Ritus, quo Ecclesia in baptizando vitur, sit conueniens.

De hoc infra quaest. 71.

ARTICVLVS XI.

Vtrum conuenienter describantur tria Baptismata?

Respondetur; Tria esse baptismata, *Aqua, Flamini, & Sanguinis*. Est communis Doctorum in 4. dist. 4.

Notandum, Proprie vnicum esse Baptismum, scilicet *Aqua*. Ad Ephesios 4. v. 5. *Vna fides, vnum Baptisma*. Reliqua duo per Metaphoram sic appellari ratione esse debent, quia vicem baptismi aquae interdù supplent, & peccatum originale abluunt. Baptismum *Flamini* aliquando supplere vicem baptismi aquae, ostenditur infra. Nunc pauca de Baptismo *Sanguinis* dicenda. De quo

Notandum Primò, Martyrium vocari Baptismum *Sanguinis*: non quòd vnà cum sanguine ef-

fluat aqua; qua Martyres baptizentur; aut quòd oporteat re ipsa sanguinem effundere, vt quidam voluerunt (contra quos Hugo lib. 2. de Sacramentis parte 6. cap. 7.) sed quòd plerumque sanguis effundi soleat. Qui tamen laqueo vel igne perimitur, vel aquis mergitur propter Christum, verè accipit baptismum *Sanguinis*, si antea baptizatus non erat. Quòd addo, Quia martyrium non habet rationem baptismi, nisi quando eius vicem supplet.

Notandum Secundò, Martyrium non esse Sacramentum, contra Ioannem Maiorem. Quia non est remedium ordinarium ad nostram sanctificationem institutum, neque caeremonia ad Deum colendum: quorum vtrumque ad rationem Sacramenti requiritur.

DVBIVM I.

Vtrum Infantes sanctificentur Baptismo Sanguinis, seu Martyrio?

Alexander Alensis 4. par. qu. 2. membro 5. docet Baptismum *Sanguinis* solis adultis prodesse. Idem sentire videtur Richardus Armacanus lib. 8. qq. Armeniacarum cap. 37. & Adrianus quaest. de Baptismo art. 5. ubi dicit, non esse certum, infantes illos, qui ab Herode occisi sunt, esse saluatos, si qui antea circumcisi non fuerant; piè tamen id credi. Verùm certò tenendum infantes hoc Baptismo sanctificari, & salutem aeternam consequi. Contrarium temeritatis notam meretur.

Probatur Primò, Ex consensu totius Ecclesiae, quae iam inde à temporibus Apostolorum celebrat festum *Innocentium*; non quia circumcisi (sic enim potiori iure deberet celebrari festum infantium qui nunc moriuntur post Baptismum) sed quia Martyres. Confirmatur; Quia vocat eos Martyres Ecclesia, & officio Martyrum honorat; quod non faceret, nisi ex Apostolica traditione constaret verè tales esse.

Probatur Secundò, Ex Patribus. Origenes homilia 3. in varios locos Euangelij, Horum memoria semper, vt dignum est, in Ecclesia celebratur, vt primorum Martyrum pro Domino occisorum. D. Augustinus lib. 3. de libero Arbitrio cap. 23. dicit Ecclesiam eos in honorem Martyrum receptos venerari. Idem expressè Leo sermone 1. de Epiphania: *Quibus Christus nondum sanguinis sui impendit redemptionem, iam Martyrij tribuit dignitatem*. Et serm. 2. ait, *Etatem illam aptam fuisse Martyrio*. Omitto alios Patres in homilijs de Innocentibus. Vide Bernardum sermone de Innocentibus & Epistola 77. ad Hugonem. Ratio praecipua est diuina voluntas. Congruentia est; Quia decebat, vt illi, qui propter Christum occiduntur, mortis eius maximè essent participes: nam maximè Christo pro nobis morienti assimilantur, à quo omnis nostra sanctificatio manat. Videtur tamen martyrium habuisse hoc priuilegium etiam ante incarnationem: Nam Patres simili modo extollunt Martyrium Machabæorum; vt patet ex Nazianzeno. Dices; Concilium Tridentinum sessione 7. can. 4. affirmat Baptismum omnibus ad salutem esse necessarium, vel re ipsa, vel in voto: Atqui infantes illi neutrum habent: ergo non possunt saluari. Respondeo; Concilium loquitur extra casum Martyrij: agit enim de remedijs ad

D d d iij primam

Cur Martyrium dicatur Baptismus Sanguinis.

Cur Martyrium nõ sit Sacramentum.

Opinio negans est temeraria.

Sententia affirmans ex consensu Ecclesiae.

Congruentia.

41
Baptizari ab obstericibus, non debent sub conditione rebaptizari.

Si scrupulosus.

Si vnus testis.

42
Proprie tantum vnicum baptismum, aquae scilicet.

Primam iustificationem instituitis, quale non est Martyrium.

D V B I V M I I.

Verum Baptismus Sanguinis iustificet adultos, & quomodo?

Quidam Doctores negant Martyriū conferre posse primam gratiam iustificationis. Ita Alexander Alesensis supra. D. Bonaventura dist. 4. & Canus Relectio de Pœnitentia. parte 3. Fundamentum illorum est, quia existimant Martyrium debere procedere ex dilectione Dei super omnia, propter illum locum Apostoli 1. ad Corinth. 13. vers. 3. *Si tradidero corpus meum, ita ut ardeam; charitatem autem non habuero, nihil mihi prodest.*

Verius affirmatur. Verum Dico Primò, Verius est, Baptismus Sanguinis posse interdum adulto primam gratiam iustificationis & remissionem peccatorum conferre: nempe, quando Baptismi Aquæ copia non datur. Colligitur ex D. Thoma, & Caietano hoc loco; & docent plerique recentiores. Vide Vegam lib. 6. in Concilium Trident. cap. 36. & 37.

Clemens Romanus. Probat ex Patribus, Clemens Romanus lib. 5. Constitutionum Apostolicarum cap. 7. *Passio, quam pro Christo Carebumentus sustinet, cedit ei in veterem Baptismum; quoniam ipse re ipsa commoritur Christo, alij in figura.* Tertullianus in Scorpiaco, *Martyribus nulla delicta posse imputari, quibus in laacro vita ipsa deponitur. & in Apologetico sub finè: Quis non pari exoptet, ut totam Dei gratiam redimat, ut omnem veniam ab eo compensatione sui sanguinis expedit? Omnia enim huic operi delicta donantur.*

Tertul. Cyprianus epistola 73. ad Iubaianum, *Nunquid potest vis Baptismi esse maior aut potior, quam confessio? quæ passio? ut quis coram hominibus Christum confiteatur, & suo sanguine baptizetur?* D. Augustinus lib. 13. de Ciuitate cap. 7. *Quicumque etiam non percepto regenerationis laacro pro Christi confessione moriuntur, tantum eis valet ad dimittenda peccata, quantum si abluerentur fonte baptismatis.* Quod probat ex Scripturis; *Quia, qui dixit, Nisi quis renatus fuerit &c. etiam dixit, qui me confessus fuerit coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo: & Qui perdidit animam suam propter me, inueniet eam.* Idem docet Prosper sententia 149. iisdem verbis. Omitto alios Patres.

Cyprian. Augusti.

Ex quibus Patet, Primò, Baptismus Sanguinis ex diuina promissione seu institutione hanc vim habere, ut baptismo Aquæ æquetur, quando articulus necessitatis hunc excludit; & consequenter conferre primam gratiam iustificationis, & remissionem omnis culpæ & pœnæ.

Patet Secundò, Non requiri absolutè, ut procedat ex dilectione Dei super omnia: nam sic Martyrium non deleret omnia peccata, nec gratiam conferret, sed actus dilectionis antecedens. Vnde falsum esset, quod Patres docent *Martyrium tantum valere ad abluenda peccata, quantum Baptismus: Martyrium totam Dei gratiam redimere: omnia ei delicta donari.*

Alioquin essemus incerti de salute Martyris. Confirmatur; Si enim requiritur, ut procedat ex dilectione Dei super omnia, plerumque incerti erimus an fuerit verum Martyrium, & an iste sit verè beatus: quod est tamen contra communem sententiam Patrum, & Ecclesiæ sensum. Vnde Innocentius III. Capite quod incipit *Cum Marthe*, titulo de Celebratione Missarum ex D. Augustino ait, *Iniuriam facit Martyri, qui orat pro Martyre.* Quòd autem incerti erimus, patet; Quia non solum ex dilectione Dei super omnia, sed etiam ex alijs virtutibus potest quis acceptare mortem pro Christo, nempe ex virtute Religionis, ex virtute Fidei, Obedientiæ, Castitatis: & ex aliâ quavis virtute. Quævis enim virtus potest velle permanere in functione sui muneris, seu in honestate sui obiecti, & ex vi huius propositi velle perpeti mortem. Ergo non est certum perfectionem Martyrij semper ex dilectione Dei super omnia procedere; quare neque ad hanc dilectionem est restringendum.

Nec obstat, Quòd D. Thomas dicat Martyriū esse actum imperatum Charitatis: non enim ait id esse de ratione Martyrij; sed solum vult dicere, esse opus maximè aptum, quod à Charitate imperetur, esseque signum Charitatis. Similiter nec obstat locus Apostoli: solum enim vult dicere, si Charitas omnino desit, ita ut ne in termino quidem Martyrij habeatur, Martyrium non prodest. Pari modo Baptismus sine Charitate nihil prodest. Sed quia Martyrium adducit Charitatem, sicut & Baptismus, idè plurimum prodest ad vitam æternam. Sic intellige Diuum Thomam art. 12. ad 2.

Dico Secundò, Peccator qui ad Martyrium rapitur, si nondum est baptizatus, debet omnem operam adhibere, ut baptizetur aqua: alioqui si negligat, mortiferè peccat, & Martyrium nihil ei prodest. Est communis sententia Doctorum. Ratio est; Quia præceptum Baptismi maximè vrget in periculo mortis. Patet hoc ex vsu Ecclesiæ; vnde conandum, ut hoc impleatur. Nec refert quod Martyrium dicatur supplere Baptismi vicem; nam hoc solum habet locum, quando Baptismi Aquæ non datur potestas; alias autem minimè: quia Martyrium non est institutum, ut sit loco Baptismi.

Dico Tertiò, Peccator in tali casu tenetur se conuertere ad Deum dilectione super omnia: & si meminit se esse in peccato mortifero, tenetur elicere contritionem. Est contra Vegam lib. 6. in Concil. Trident. cap. 36. qui putat ipsam acceptationem voluntariam Martyrij per se sufficere. Sed probatur; Quia præceptum Dilectionis Dei maximè obligat in periculo mortis, quando non amplius in hac vita poterit præstari. Similiter præceptum Contritionis tum maximè vrget: idque partim ob periculum salutis propriæ, partim ob periculum perpetuæ inimicitie cum Deo. Vnde etiam si probabile speculatiuè esset, voluntariam acceptationem Martyrij per se sufficere; nihilominus practicè non esset securum: quia quisque tenetur tum ex charitate sui, tum ex charitate Dei, in illo discrimine sequi viam certam, quantum potest; alioqui sponte exponit se periculo æternæ damnationis: nempe si fortassis opinio illa probabilis, re ipsa non sit vera: opinio enim probabilis non supplet defectum mediij necessarij. Quæ ob causam non sufficit per se in eo casu concipere dolorem peccatorum, quem putas esse attritionem: nam certum non est, vtrum attritio cum Martyrio sufficiat ad salutem in peccatore; quare tenetur concipere contritionem, & confugere ad id quod certum est.

de Innocentius III. Capite quod incipit *Cum Marthe*, titulo de Celebratione Missarum ex D. Augustino ait, *Iniuriam facit Martyri, qui orat pro Martyre.* Quòd autem incerti erimus, patet; Quia non solum ex dilectione Dei super omnia, sed etiam ex alijs virtutibus potest quis acceptare mortem pro Christo, nempe ex virtute Religionis, ex virtute Fidei, Obedientiæ, Castitatis: & ex aliâ quavis virtute. Quævis enim virtus potest velle permanere in functione sui muneris, seu in honestate sui obiecti, & ex vi huius propositi velle perpeti mortem. Ergo non est certum perfectionem Martyrij semper ex dilectione Dei super omnia procedere; quare neque ad hanc dilectionem est restringendum.

Nec obstat, Quòd D. Thomas dicat Martyriū esse actum imperatum Charitatis: non enim ait id esse de ratione Martyrij; sed solum vult dicere, esse opus maximè aptum, quod à Charitate imperetur, esseque signum Charitatis. Similiter nec obstat locus Apostoli: solum enim vult dicere, si Charitas omnino desit, ita ut ne in termino quidem Martyrij habeatur, Martyrium non prodest. Pari modo Baptismus sine Charitate nihil prodest. Sed quia Martyrium adducit Charitatem, sicut & Baptismus, idè plurimum prodest ad vitam æternam. Sic intellige Diuum Thomam art. 12. ad 2.

Dico Secundò, Peccator qui ad Martyrium rapitur, si nondum est baptizatus, debet omnem operam adhibere, ut baptizetur aqua: alioqui si negligat, mortiferè peccat, & Martyrium nihil ei prodest. Est communis sententia Doctorum. Ratio est; Quia præceptum Baptismi maximè vrget in periculo mortis. Patet hoc ex vsu Ecclesiæ; vnde conandum, ut hoc impleatur. Nec refert quod Martyrium dicatur supplere Baptismi vicem; nam hoc solum habet locum, quando Baptismi Aquæ non datur potestas; alias autem minimè: quia Martyrium non est institutum, ut sit loco Baptismi.

Dico Tertiò, Peccator in tali casu tenetur se conuertere ad Deum dilectione super omnia: & si meminit se esse in peccato mortifero, tenetur elicere contritionem. Est contra Vegam lib. 6. in Concil. Trident. cap. 36. qui putat ipsam acceptationem voluntariam Martyrij per se sufficere. Sed probatur; Quia præceptum Dilectionis Dei maximè obligat in periculo mortis, quando non amplius in hac vita poterit præstari. Similiter præceptum Contritionis tum maximè vrget: idque partim ob periculum salutis propriæ, partim ob periculum perpetuæ inimicitie cum Deo. Vnde etiam si probabile speculatiuè esset, voluntariam acceptationem Martyrij per se sufficere; nihilominus practicè non esset securum: quia quisque tenetur tum ex charitate sui, tum ex charitate Dei, in illo discrimine sequi viam certam, quantum potest; alioqui sponte exponit se periculo æternæ damnationis: nempe si fortassis opinio illa probabilis, re ipsa non sit vera: opinio enim probabilis non supplet defectum mediij necessarij. Quæ ob causam non sufficit per se in eo casu concipere dolorem peccatorum, quem putas esse attritionem: nam certum non est, vtrum attritio cum Martyrio sufficiat ad salutem in peccatore; quare tenetur concipere contritionem, & confugere ad id quod certum est.

Dices

44
Quidam
negant.

Verius
affirmatur.

Clemens
Romanus.

Tertul.

Cyprian.

Augusti.

45
Vis marty-
rij ex diui-
na institu-
tione.

Alioquin
essemus in-
certi de
salute
Martyris.

Quomodo
martyrium
sit actus
imperatus
charitatis.

Explicitur
Apostolus
1. Cor. 13.

46
Quomodo
martyrium
suppleat
vicem bap-
tismi.

Peccator,
qui ad
martyrium
rapitur,
tenetur
conuertere
& cur.

Non est
certum, an
Attritio
cum mar-
tyrio suffi-
ciat ad sal-
utem in
peccatore.